

GIẢNG DẠY TIẾNG TRUNG QUA CÁC CÔNG CỤ TRỰC TUYẾN: NHỮNG LỢI ÍCH VÀ HẠN CHẾ ĐỐI VỚI SINH VIÊN

Trần Thị Kim Phương, Phạm Thị Ngọc Hôi
Trung tâm tiếng Trung Achina, tỉnh Vĩnh Phúc
Email: phuphuvp@gmail.com, phamngochoi888@gmail.com

Tóm tắt: Bài nghiên cứu này đánh giá việc giảng dạy tiếng Trung qua các công cụ trực tuyến, làm rõ những lợi ích và hạn chế mà phương pháp này mang lại đối với sinh viên. Sự phát triển nhanh chóng của công nghệ đã tạo ra những cơ hội học tập linh hoạt, giúp sinh viên học tiếng Trung mọi lúc, mọi nơi, và theo tiến độ cá nhân. Tuy nhiên, phương pháp giảng dạy này cũng gặp phải những hạn chế nhất định, bao gồm việc thiếu sự tương tác trực tiếp giữa sinh viên và giáo viên, khó khăn trong việc duy trì động lực học tập, và sự phụ thuộc vào công nghệ, dẫn đến các vấn đề về kỹ thuật và khả năng tiếp cận công cụ học tập không đồng đều. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất một số giải pháp để tối ưu hóa việc giảng dạy tiếng Trung qua công cụ trực tuyến trong thời gian tới.

Từ khóa: Giảng dạy tiếng Trung, công cụ trực tuyến, sinh viên, học ngôn ngữ.

TEACHING CHINESE THROUGH ONLINE TOOLS: BENEFITS AND LIMITATIONS FOR STUDENTS

Tran Thi Kim Phuong, Pham Thi Ngoc Hoi
Achina Chinese Language Center, Vinh Phuc Province
Emails: phuphuvp@gmail.com, phamngochoi888@gmail.com

Abstract: The study evaluates the use of online tools in teaching Chinese, clarifying the benefits and limitations these methods bring to students. The rapid advancement of technology has created flexible learning opportunities, allowing students to learn Chinese anytime, anywhere, and at their own pace. However, this teaching method also faces certain limitations, including the lack of direct interaction between students and instructors, difficulties in maintaining student motivation, and over-reliance on technology, leading to technical issues and unequal access to learning tools. Based on this, the article proposes several solutions to optimize Chinese language teaching through online tools in the future.

Keywords: Chinese teaching, online tools, students, language learning.

Nhận bài: 18/04/2025

Phản biện: 14/05/2025

Duyệt đăng: 19/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ, việc giảng dạy tiếng Trung qua các công cụ trực tuyến đã trở thành một xu hướng quan trọng trong giáo dục ngôn ngữ. Các nền tảng học trực tuyến không chỉ giúp sinh viên tiếp cận tài liệu học tập một cách linh hoạt mà còn tạo ra môi trường học tập cá nhân hóa, phù hợp với nhu cầu và tiến độ học của mỗi người. Tuy nhiên, việc áp dụng phương pháp này cũng đặt ra nhiều thách thức đáng kể.

Một trong những vấn đề chính là thiếu sự tương tác trực tiếp giữa giảng viên và sinh viên, điều này có thể ảnh hưởng đến chất lượng học tập, đặc biệt là trong việc luyện phát âm và giao tiếp thực tế. Theo nghiên cứu của Gong et al. (2023), việc thiếu kết nối cảm xúc trong môi trường học trực tuyến có thể khiến sinh viên cảm thấy cô đơn và dễ bỏ cuộc giữa chừng. Hơn nữa, môi trường học trực tuyến đòi hỏi sinh viên phải có khả năng tự quản lý cao và duy trì động lực học tập, điều này không phải ai cũng có thể đáp ứng được. Ngoài ra, việc phụ thuộc vào công nghệ cũng mang đến những vấn đề về kỹ thuật và khả năng tiếp cận công cụ học tập không đồng đều. Nghiên cứu của

Ren et al. (2024) chỉ ra rằng mặc dù công nghệ mang lại nhiều lợi ích, nhưng cũng tồn tại những hạn chế như vấn đề về kết nối mạng, sự cố kỹ thuật và thiếu sự hỗ trợ kịp thời, ảnh hưởng đến hiệu quả học tập của sinh viên.

Do đó, việc đánh giá những lợi ích và hạn chế của việc giảng dạy tiếng Trung qua các công cụ trực tuyến là vô cùng quan trọng. Mục tiêu của bài viết này là phân tích rõ ràng những ưu điểm và nhược điểm mà phương pháp giảng dạy này mang lại đối với sinh viên, từ đó đề xuất các giải pháp giúp tối ưu hóa hiệu quả học tập.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái niệm về giảng dạy trực tuyến

Giảng dạy trực tuyến, hay còn gọi là học từ xa, là một hình thức giảng dạy sử dụng công nghệ thông tin và truyền thông (ICT) để kết nối giảng viên và học viên qua môi trường mạng. Theo Johnson et al. (2022), giảng dạy trực tuyến là một phương pháp học tập thông qua việc sử dụng các nền tảng học trực tuyến như các ứng dụng học ngôn ngữ, video, tài liệu số và các công cụ tương tác trực tuyến để hỗ trợ quá trình giảng dạy. Phương pháp này không yêu cầu người học phải

có mặt tại một địa điểm cố định, mà thay vào đó, học viên có thể tiếp cận bài giảng và tài liệu học tập từ bất cứ đâu và vào bất kỳ thời gian nào.

Theo Kim và Lee (2023), giảng dạy trực tuyến không chỉ đơn giản là việc giảng viên truyền đạt kiến thức qua màn hình máy tính, mà còn bao gồm việc tạo ra một môi trường học tập tương tác, trong đó sinh viên có thể tham gia vào các bài thảo luận, làm bài tập, và nhận phản hồi từ giảng viên thông qua các công cụ trực tuyến. Điều này giúp học viên có thể học theo tiến độ cá nhân, đồng thời phát triển kỹ năng tự học.

Tóm lại, có thể thấy giảng dạy trực tuyến không chỉ là việc chuyển giao kiến thức mà còn tạo ra cơ hội học tập linh hoạt, giúp sinh viên tiếp cận các nguồn tài nguyên học tập đa dạng và tăng cường khả năng tự học. Tuy nhiên, nó cũng đòi hỏi sinh viên phải có kỹ năng tự quản lý và sử dụng công nghệ một cách hiệu quả để đạt được kết quả học tập tối ưu.

2.2. Lợi ích của giảng dạy tiếng Trung qua các công cụ trực tuyến đối với sinh viên

Thứ nhất, nâng cao khả năng học tập tự chủ và quản lý thời gian. Một trong những lợi ích rõ rệt của giảng dạy tiếng Trung qua công cụ trực tuyến là khả năng thúc đẩy sự tự chủ trong học tập của sinh viên. Học trực tuyến yêu cầu sinh viên phải tự quản lý thời gian và tiến độ học tập của mình, giúp họ phát triển kỹ năng tự học và tự giác.

Thứ hai, tính linh hoạt và khả năng tiếp cận tài nguyên học tập mọi lúc, mọi nơi. Giảng dạy tiếng Trung qua các công cụ trực tuyến cho phép sinh viên học từ bất cứ đâu và vào bất kỳ thời gian nào, miễn là có kết nối Internet. Tính linh hoạt này giúp sinh viên không còn phải lo lắng về các yếu tố như lịch học cố định hay sự hiện diện tại lớp học.

Thứ ba, sự đa dạng trong tài liệu học tập và phương pháp giảng dạy. Một ưu điểm đáng chú ý của giảng dạy tiếng Trung qua các công cụ trực tuyến là khả năng tiếp cận với một kho tài liệu học phong phú và đa dạng. Các nền tảng học trực tuyến cung cấp nhiều loại tài liệu học như video bài giảng, tài liệu đọc, bài tập tương tác, và thậm chí các trò chơi học ngôn ngữ.

Thứ tư, cơ hội phát triển kỹ năng giao tiếp và tương tác với cộng đồng học viên. Mặc dù giảng dạy trực tuyến không có sự hiện diện vật lý của giảng viên, nhưng các công cụ trực tuyến cung cấp nhiều phương tiện để sinh viên giao tiếp và tương tác với giảng viên cũng như bạn học. Các cuộc thảo luận trực tuyến, nhóm học tập, và phản hồi từ giảng viên giúp sinh viên không chỉ cải thiện kỹ năng ngôn ngữ mà còn xây dựng mối quan hệ học tập tích cực.

Thứ năm, giảm thiểu chi phí học tập so với phương pháp truyền thống. Giảng dạy tiếng Trung

qua các công cụ trực tuyến giúp giảm bớt chi phí học tập, vì sinh viên không cần phải di chuyển đến các lớp học truyền thống, không phải mua sách giáo khoa đắt tiền, và có thể sử dụng các tài liệu học miễn phí hoặc với chi phí rất thấp.

Thứ sáu, phát triển kỹ năng công nghệ và ứng dụng trong học tập. Học tiếng Trung qua công cụ trực tuyến giúp sinh viên phát triển kỹ năng sử dụng công nghệ, một yếu tố quan trọng trong xã hội hiện đại. Các nền tảng học trực tuyến đòi hỏi sinh viên phải biết sử dụng phần mềm, công cụ học ngôn ngữ trực tuyến, và các ứng dụng di động.

2.3. Hạn chế của việc giảng dạy tiếng Trung qua các công cụ trực tuyến đối với sinh viên

Thứ nhất, thiếu sự tương tác trực tiếp và phản hồi kịp thời. Một trong những hạn chế lớn của giảng dạy tiếng Trung qua các công cụ trực tuyến là thiếu sự tương tác trực tiếp giữa giảng viên và sinh viên. Dù công nghệ có thể giúp sinh viên tiếp cận tài liệu học một cách dễ dàng, nhưng thiếu sự hiện diện của giảng viên có thể làm giảm khả năng tiếp nhận phản hồi kịp thời và làm chậm quá trình học tập.

Thứ hai, thiếu động lực học tập và sự tham gia của sinh viên. Môi trường học trực tuyến có thể làm giảm động lực học tập của sinh viên. Khi không có sự giám sát trực tiếp, sinh viên dễ dàng bị phân tâm và mất hứng thú học tập.

Thứ ba, vấn đề công nghệ và khả năng tiếp cận không đồng đều. Dù học trực tuyến mang lại sự linh hoạt, nhưng không phải tất cả sinh viên đều có khả năng tiếp cận công nghệ một cách đồng đều. Các sinh viên ở các vùng nông thôn hoặc có điều kiện kinh tế khó khăn có thể gặp phải vấn đề về kết nối Internet, thiếu thiết bị học tập như máy tính hoặc điện thoại thông minh.

Thứ tư, sự thiếu tương tác xã hội và trải nghiệm thực tế. Giảng dạy tiếng Trung qua công cụ trực tuyến hạn chế cơ hội giao tiếp trực tiếp và trải nghiệm thực tế của sinh viên. Việc học trực tuyến khiến sinh viên không có cơ hội thực hành giao tiếp trong các tình huống thực tế, như trong các buổi học nhóm hoặc các lớp học thực hành với giảng viên và bạn học.

Thứ năm, khó khăn trong việc duy trì chất lượng giảng dạy. Việc giảng dạy tiếng Trung qua các công cụ trực tuyến yêu cầu giảng viên phải làm quen với các công cụ công nghệ mới, điều này có thể gây khó khăn trong việc duy trì chất lượng giảng dạy. Mặc dù công nghệ mang lại nhiều tiện ích, nhưng việc sử dụng các nền tảng học trực tuyến đòi hỏi giảng viên phải có kỹ năng công nghệ cao và sự chuẩn bị kỹ lưỡng về nội dung giảng dạy.

Thứ sáu, thiếu sự hỗ trợ từ các yếu tố ngoài lớp học. Một hạn chế khác là sinh viên học trực tuyến có

thể cảm thấy thiếu sự hỗ trợ ngoài lớp học, như các hoạt động ngoại khóa, các cuộc gặp mặt với giảng viên và bạn học. Việc thiếu các hoạt động hỗ trợ này có thể khiến sinh viên cảm thấy cô đơn trong quá trình học và ảnh hưởng đến tâm lý học tập.

2.4. Một số giải pháp nhằm tối ưu hóa việc giảng dạy tiếng Trung qua công cụ trực tuyến

Thứ nhất, kết hợp giảng dạy trực tuyến và truyền thống để khắc phục thiếu tương tác trực tiếp. Thiếu sự tương tác trực tiếp giữa giảng viên và sinh viên làm ảnh hưởng đến quá trình học tập, đặc biệt là đối với môn học yêu cầu giao tiếp nhiều như tiếng Trung. Để giải quyết vấn đề này, việc kết hợp giảng dạy trực tuyến với các lớp học truyền thống sẽ giúp sinh viên có cơ hội thực hành ngôn ngữ trong môi trường giao tiếp thực tế.

Thứ hai, tăng cường hỗ trợ và phản hồi kịp thời cho sinh viên. Một vấn đề nổi bật trong giảng dạy trực tuyến là sinh viên thường thiếu sự phản hồi nhanh chóng và chính xác về kết quả học tập của mình. Điều này có thể làm giảm động lực học của sinh viên, đặc biệt khi họ gặp khó khăn trong việc hiểu bài hoặc sửa lỗi. Để khắc phục điều này, giảng viên cần áp dụng các công cụ hỗ trợ học tập như video phản hồi, bài tập tự đánh giá và diễn đàn thảo luận để sinh viên có thể nhận được phản hồi tức thì từ giảng viên và bạn học.

Thứ ba, cải thiện cơ sở hạ tầng công nghệ và giảm thiểu vấn đề tiếp cận. Sinh viên ở các vùng sâu, vùng xa hoặc không có đủ thiết bị học tập sẽ gặp khó khăn trong việc tham gia các lớp học trực tuyến. Để giải quyết vấn đề này, các trường đại học và tổ chức giáo dục cần cải thiện cơ sở hạ tầng công nghệ, cung cấp thiết bị học tập cho sinh viên có hoàn cảnh khó khăn và hỗ trợ kết nối Internet cho sinh viên.

Thứ tư, tạo ra môi trường học tập tương tác và sinh động. Giảng dạy tiếng Trung qua công cụ trực tuyến cần phải tạo ra môi trường học tập tương tác, nơi sinh viên không chỉ tiếp nhận kiến

thức mà còn có thể tham gia vào các hoạt động học tập sinh động, trao đổi với bạn học và giảng viên. Các công cụ học trực tuyến nên bao gồm các buổi thảo luận nhóm, bài tập nhóm và các hoạt động học tập thực hành để khuyến khích sinh viên chủ động tham gia vào quá trình học.

Thứ năm, khuyến khích sinh viên học tập chủ động và tự nghiên cứu. Giảng dạy tiếng Trung qua công cụ trực tuyến đòi hỏi sinh viên phải có khả năng tự học cao và chủ động tìm kiếm tài liệu bổ sung. Để tăng cường hiệu quả học tập, giảng viên cần khuyến khích sinh viên chủ động tham gia vào các hoạt động học ngoài giờ như tự học qua sách điện tử, các khóa học bổ sung, và tham gia các diễn đàn thảo luận về tiếng Trung.

III. KẾT LUẬN

Giảng dạy tiếng Trung qua các công cụ trực tuyến đã chứng minh được những lợi ích lớn, như sự linh hoạt trong thời gian học, khả năng học tập cá nhân hóa và sự tiện lợi trong việc tiếp cận tài liệu học. Tuy nhiên, những thách thức như thiếu tương tác trực tiếp, khó duy trì động lực học và vấn đề công nghệ đã được chỉ ra trong nghiên cứu này. Bằng việc kết hợp giữa phương pháp giảng dạy trực tuyến và truyền thống, cùng với việc cải thiện phản hồi từ giảng viên, hỗ trợ công nghệ và khuyến khích học tập chủ động, có thể tối ưu hóa hiệu quả giảng dạy tiếng Trung.

Nghiên cứu này không chỉ đóng góp vào việc cải thiện chất lượng giảng dạy tiếng Trung qua công cụ trực tuyến, mà còn mở ra hướng nghiên cứu tiếp theo về việc phát triển công nghệ giáo dục và các phương pháp giảng dạy kết hợp trong tương lai. Các nghiên cứu tiếp theo có thể đi sâu vào việc xây dựng các nền tảng học trực tuyến tích hợp trí tuệ nhân tạo (AI) để cá nhân hóa quá trình học và nâng cao hiệu quả giảng dạy, từ đó đáp ứng tốt hơn nhu cầu học tập của sinh viên trong thời đại số.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Gong, Y., Pang, Q., & Li, W. (2023). Engaging students in the online classroom: A case study on teachers of Chinese as a foreign language. *Journal of Technology & Chinese Language Teaching*, 14(2).
- Johnson, L., Adams Becker, S., & Cummins, M. (2022). *The NMC Horizon Report: 2022 Higher Education Edition*. New Media Consortium.
- Kim, J., & Lee, H. (2023). The effectiveness of online teaching for Chinese language learners. *Journal of Online Learning and Education*, 18(2), 88-100.
- Kim, Y., & Lee, H. (2023). The effectiveness of online learning in language education: A review of studies. *Journal of Language Teaching and Research*, 14(3), 112-125.
- Li, H. (2023). The challenges of maintaining motivation in online language learning. *Journal of Educational Technology*, 15(2), 78-89.
- Nguyễn Thị Thanh. (2021). Ứng dụng công nghệ trong giảng dạy tiếng Trung tại các trường đại học Việt Nam. *Tạp chí Khoa học Ngoại ngữ*, 8(2), 34-46.
- Phạm Minh Tân. (2022). Giải pháp nâng cao hiệu quả giảng dạy tiếng Trung qua công cụ trực tuyến. *Tạp chí Nghiên cứu Giáo dục*, 15(1), 50-62.
- Ren, Q., Abu Samah, N., & Zhang, Y. (2024). A systematic review of online Chinese as a second language learning: Advantages and challenges. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 13(4).
- Ren, Q., & Wang, Y. (2024). Online learning in language education: Challenges and opportunities. *Journal of Language Education and Research*, 19(1), 34-47.
- Wang, Y., & Li, Z. (2023). Technology and interaction in online Chinese language learning. *International Journal of Language Learning & Teaching*, 28(3), 112-125.
- Zhang, L. (2023). The impact of technology on language learning: A review of online education. *Journal of Linguistics and Education*, 13(2), 65-76.
- Zhang, Y., & Kim, S. (2022). The effect of social interaction in online language learning. *Language Education Research*, 21(1), 92-104.